

प्रिंट & कार्ट

तुमचा लोगो लगेच प्रिंट करा आणि पोहोचवा प्रत्येका पर्यंत!

MO - 8329291031

लातूर वर्ष ४ थे अंक १६४ वा बुधवार दि. ११ डिसेंबर २०२४ पृष्ठे ४ स्वागत मूल्य २ रु.

मालमत्ता कर वसुलीसाठी मनपाचा कारवाईचा धडाका

लातूर/प्रतिनिधी :- मालमत्ता धारकांकडे असणारा थकीत कर वसूल करण्यासाठी मनपाने हाती घेतलेली धडक वसुली मोहीम ६ जमी पथका मार्फत सुरु आहे. या अंतर्गत शहरातील चारही झोनमध्ये गाळ्यांना सील टोकणे, नळजोडण्या खंडित करणे अशी कारवाई पालिकेकडून केली जात आहे.

मनपा आयुक्त तथा प्रशासक बाबासाहेब मनोहरे, उपायुक्त डॉ. पंजाब खानसोळे यांच्या निर्देशानुसार वसुली मोहीम सुरु आहे. झोन ए अंतर्गत १ लाख ६ हजार २४८ रुपयांच्या थकीत मालमत्ता करापोटी एक गाळा सील करण्यात आला. एका मालमत्ता धारकाकडे ९९ हजार ६८५ रुपये कर थकलेला असल्याने त्याच्याही गाळ्याला सील टोकण्यात आले. बी झोनमध्ये एका

मालमत्ते वर कार्यवाही करताच संबंधिताने २ लाख ८१ हजार २९ रुपयांचा धनादेश अधिकाऱ्यांकडे सुपूर्द केला. सी झोनमध्येही असाच अनुभव आला. कार्यवाही करताच मालमत्ताधारकाने १ लाख ५४ हजार ६६२ रुपयांचा धनादेश अधिकाऱ्यांना दिला. आणखी एका प्रकारात ४१ हजार ४९९ रुपये व ८७ हजार ६५३ रुपये थकीत करापोटी नळजोडण्या खंडित करण्यात आल्या. डी झोनमध्ये कर वसूल न झाल्याने ३ गाळे सील

करण्यात आले. संबंधित मालमत्ता धारकाकडे १ लाख ६८ हजार ६७० रुपये कर थकीत आहे. या झोनमध्ये १ लाख ७६ हजार २२ रुपये थकीत मालमत्ता करापोटी एका गाळ्याला सील टोकण्यात आले. नागरिकांनी आपल्याकडे थकीत असणारा मालमत्ता कर पालिकेकडे जमा करून सहकार्य करावे, अन्यथा वसुलीची मोहीम अधिक तीव्र करण्यात येईल, असा इशारा मनपा उपायुक्त डॉ. पंजाब खानसोळे यांनी दिला आहे.

जिल्ह्यातील १०० दिवशीय क्षयरोग अभियान व शिबिराचे आमदार विक्रम काळे यांच्या हस्ते उद्घाटन

लातूर, दि. १० (जिमाका): राष्ट्रीय क्षयरोग दुरीकरण कार्यक्रमांतर्गत जिल्ह्यात १०० दिवशीय क्षयरोग मोहीम राबविण्यात येत आहे. लातूर जिल्हा क्षयरोग केंद्र व वसंतराव काळे होमिओपॅथीक महाविद्यालय व हॉस्पिटल यांच्या संयुक्त विद्यमाने आज वसंतराव काळे होमिओपॅथीक महाविद्यालय व हॉस्पिटल येथे आमदार विक्रम काळे यांच्या हस्ते निक्षय वाहनास हिरवा झेंडा दाखवून व क्षयरुग्ण शोध मोहीमेचे उद्घाटन करण्यात आले.

यावेळी प्रमुख पाहुणे जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी अनमोल सागर, प्रभारी जिल्हा शल्य चिकित्सक डॉ. दिपक लांडे, जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉ. बालाजी शिंदे, जिल्हा क्षयरोग अधिकारी डॉ. तांबारे एस. एन., मनपा वैद्यकीय आरोग्य अधिकारी डॉ. शंकर भारती, वसंतराव काळे होमिओपॅथीक महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. खामितकर एस. सी., उपप्राचार्य डॉ. अतुल कुलकर्णी उपस्थित होते. वसंतराव काळे होमिओपॅथीक महाविद्यालय व हॉस्पिटल येथील विद्यार्थ्यांनी क्षयरोगाची लक्षणे, निदान व उपचार याबाबत पथनाट्य सादर केले. आमदार विक्रम काळे यांनी उपस्थितांना जिल्हा क्षयरोग मुक्त करण्यासाठी गावपातळीवर मोहीम राबवित असताना १०० दिवशीय क्षयरोग मोहीमेअंतर्गत जनजागृती व क्षयरोग रुग्ण शोधण्यासाठी सर्वोत्तम सहकार्य करण्याचे आश्वासन दिले. जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी अनमोल

विट्टल दिव्यांग संस्था आणि प्रबुद्ध दिव्यांग फाऊंडेशन च्या विध्यामाने दोन दिवसीय कार्यक्रम संपन्न

नवी मुंबई / के. एच. हनवते :- ०३ डिसेंबर जागतिक दिव्यांग दिन आणि ०६ डिसेंबर महामानव डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचा महापरिनिर्वाण दिनानिमित्त, विट्टल दिव्यांग बहुउद्देशीय संस्था तसेच प्रबुद्ध दिव्यांग फाऊंडेशन यांच्या संयुक्त विद्यमाने दोन दिवसीय कार्यक्रम मोठ्या उत्साहाने संपन्न झाला, दिनांक : ०१/२/२४ ला शनिवार, परहूर आदिवासी वाडी (अलिबाग) येथे गरीब गरजू आदिवासी बांधवांना ब्लॅकट वाटप करण्यात आले. या कार्यक्रमाला सुशील राणे, सुनील राणे, सुहास राणे, सुवर्णा गजभिये, अंतिमा गुप्ता विकास पवार यांनी आवर्जून उपस्थित होते व सहकार्य केले तसेच दुसऱ्या दिवशी ८/१२/२४ रविवार किहीम (बिच) समुद्रकिनारा अलिबाग येथे दिव्यांगांनी स्वच्छता अभियान राबवून साफसफाई केली दिव्यांगांच्या या अनमोल कार्याला विट्टल दिव्यांग बहुउद्देशीय संस्था तसेच प्रबुद्ध दिव्यांग फाऊंडेशन चा सलाम तसेच पदाधिकारी, भालचंद्र चाचले विलास आग्ररे, राजेश वारेकर सचिन गायकवाड.

विजय घाग

अनमोल संदेश दिला. कार्यक्रमाचे सांगता राष्ट्रीयताने करण्यात आले तसेच विट्टल दिव्यांग बहुउद्देशीय संस्थेचे अध्यक्ष सुहास राणे आणि प्रबुद्ध दिव्यांग फाऊंडेशनचे अध्यक्ष सुवर्णा गजभिये यांनी सर्वांचे आभार मानले आणि भविष्यात सुद्धा असेच उपक्रम राबवत राहू याची ग्वाही दिली.

माजी मंत्री दिलीपराव देशमुख यांचा माजी आमदार रामभाऊ गुंडिले यांच्या हस्ते सत्कार

लातूर :- लातूर शहर मतदार संघातून काँग्रेस नेते स्टार प्रचारक माजी मंत्री आमदार अमित विलासरावजी देशमुख हे निवडून आल्याबद्दल माजी मंत्री दिलीपराव देशमुख साहेब यांचा आशियाना निवासस्थानी मंगळवारी माजी आमदार रामभाऊ गुंडिले यांनी माजी मंत्री दिलीपराव देशमुख साहेब यांची भेट घेवून शाल श्रीफळ देऊन सत्कार केला यावेळी विविध विषयावर चर्चा केली यावेळी अॅड अंगद सुर्यवंशी नागनाथ डोंगरे, अंकुश कांबळे यांच्यासह मान्यवर उपस्थित होते

जगदीप धनखड यांच्याविरोधातील अविश्वास प्रस्तावावर रिजिजू संतापले

नवी दिल्ली : राज्यसभेचे सभापती जगदीप धनखड यांना पदावरून हटवण्यासाठी विरोधकांनी अविश्वास प्रस्ताव आणला आहे. विरोधकांच्या अविश्वास प्रस्तावावर ६० सदस्यांच्या सहा असून त्यांनी राज्यसभेच्या महासचिवांकडे हा प्रस्ताव सादर केला आहे. यावरून केंद्रीय संसदीय कामकाज मंत्री किरन रिजिजू यांनी विरोधकांवर निशाणा साधत विरोधी इंडिया आघाडीने केलेली कृती अत्यंत खेदजनक असल्याचे म्हटले आहे. किरन रिजिजू यांनी मंगळवारी प्रसार माध्यमांशी संवाद साधला. यावेळी, सरकारला जगदीप धनखड यांचा खूप अभिमान आहे. उपराष्ट्रपती आणि राज्यसभेचे पदसिद्ध सभापती हे अतिशय निष्पक्ष असतात. राज्यसभा असो किंवा लोकसभा विरोधकांनी सभापतींच्या प्रतिष्ठेचा अनादर केला आहे. काँग्रेस पक्ष आणि त्यांच्या आघाडीने सभापतींच्या सूचनांचे पालन न करून सातत्याने गैरवर्तन केले आहे, असे किरन रिजिजू म्हणाले. सभापती जगदीप धनखड हे सामान्य पार्श्वभूमीतून आले आहेत. ते नेहमी संसदेच्या आत आणि बाहेर शेतकरी आणि लोकांच्या हिताबद्दल बोलतात. ते आम्हाला मार्गदर्शन करतात. आम्ही त्यांचा आदर करतो. जो प्रस्ताव देण्यात आला आहे आणि ज्या ६० खासदारांनी त्यावर स्वाक्षरी केली आहे. त्या ६० खासदारांच्या कृतीचा मी निषेध करतो. एनडीएकडे बहुमत आहे आणि आम्हा सर्वांचा सभापतींवर विश्वास आहे. त्यांनी ज्या पद्धतीने सभागृहाचे मार्गदर्शन केले आहे, त्यामुळे आम्ही आनंदी आहोत, असे किरन रिजिजू यांनी सांगितले. दरम्यान, पहिल्यांदाच राज्यसभेचे सभापती जगदीप धनखड यांना पदावरून हटवण्यासाठी विरोधकांनी अविश्वास प्रस्ताव आणला आहे.

माजी आ.शिवाजीराव पाटील कव्हेकर यांच्याकडून नाकाडे कुटुंबियाचे सांत्वन

लातूर दि. १०/१२/२०२४ चाकूरचे सुपुत्र तथा वैधानिक विकास मंडळाचे अध्यक्ष, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठाचे माजी कुलगुरु डॉ. शिवराज नाकाडे (वय ९१ वर्ष) यांचे नुकतेच निधन झाले. त्यांच्या पश्चात एक मुलगा, दोन मुली, सुन-नातवंडे असा परिवार आहे. या घटनेची माहिती मिळताच भाजपा नेते तथा किसान मोर्चा गोवा व गुजरात राज्याचे प्रभारी माजी आ.शिवाजीराव पाटील कव्हेकर यांनी त्यांच्या लातूर येथील सरस्वती कॉलनी भागातील निवासस्थानी भेट देऊन नाकाडे कुटुंबियांचे सांत्वन केले. यावेळी त्यांचे चिरंजीव युवराज नाकाडे, मुली डॉ. स्वरुपा भूजबळ व प्रा. सुप्रिया कोरे या उपस्थित होत्या. यावेळी माजी प्राचार्य दडगे उपस्थित होते. डॉ. नाकाडे यांचे सामाजिक व शैक्षणिक क्षेत्रातील योगदान

भरून न निघणारे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठाचे कुलगुरु तसेच लातूर येथील दयानंद विधी महाविद्यालयाचे माजी प्राचार्य डॉ. शिवराज नाकाडे यांच्या आकस्मिक निधनाने लातूरच्या सामाजिक व शैक्षणिक क्षेत्रातील मोठे नुकसान झाले असून ते कधीही न भरून निघणारे आहे. त्यांनी शिक्षण संस्थांचालक, कुलगुरु, प्राचार्य म्हणून शैक्षणिक क्षेत्रामध्ये मोलाचे योगदान दिले. मराठवाडा विकास मंडळाचे सदस्य म्हणूनही त्यांनी मराठवाड्याच्या विकासासाठी चालना दिली. त्यांच्या कुटुंबियांशी आमचे ऋणानुबंध कायम आहेत. त्यामुळे नाकाडे कुटुंबियांच्या दुःखात कव्हेकर परिवार सहभागी आहे. त्यांच्या कुटुंबियांना या दुःखातून सावरण्याचे बळ मिळे, ही ईश्वरचरणी प्रार्थना. अशी प्रतिक्रिया भाजपा नेते तथा किसान मोर्चा गुजरात व गोवा राज्याचे प्रभारी माजी आ.शिवाजीराव पाटील कव्हेकर यांनी यावेळी बोलताना व्यक्त दिली.

लातूर जिल्ह्यात शस्त्रबंदी व जमावबंदी आदेश जारी

लातूर, दि. १० (जिमाका): जिल्ह्यात कायदा व सुव्यवस्था, सार्वजनिक शांतता व सुरक्षितता आबाधित राखण्यासाठी अपर जिल्हादंडाधिकारी केशव नेटके यांनी महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम १९५१ च्या कलम ३७ (१) (३) अन्वये लातूर जिल्ह्याच्या संपूर्ण हद्दीत शस्त्रबंदी व जमावबंदी आदेश जारी केले आहेत. हा आदेश ११ डिसेंबर, २०२४ रोजीच्या ००.०१ वाजेपासून ते दि. २५ डिसेंबर, २०२४ रोजीच्या २४.०० वाजेपर्यंत (दोन्ही दिवस धरून) लागू राहील. या आदेशान्वये शस्त्रे, सोटे, तलवारी, भाले, दंडे, बंदुका, सुरे, काट्या, लाठ्या किंवा शारीरिक इजा करण्यासाठी वापरता येईल, अशी कोणतीही वस्तू सोबत घेऊन फिरता येणार नाही. व्यक्तीचे प्रेते, आकृत्या व प्रतिमा यांचे प्रदर्शन करता येणार नाही. जाहीरपणे घोषणा, गाणे म्हणणे, वाद्य वाजविणे यास प्रतिबंध राहील. तसेच कोणत्याही रस्त्यांवर किंवा कोणत्याही एका ठिकाणी पाच किंवा अधिक व्यक्तींना एकत्र जमण्यास किंवा मिरवणूक काढण्यास मनाई करण्यात आली आहे. हा आदेश धार्मिक सभा, अंत्ययात्रा, विवाह, अधिकारी, कर्मचारी यांना लागू राहणार नाही, असे अधिसूचनेत नमूद करण्यात आले आहे.

संपादकीय....

मानवी हक्कांचे सार्वभौमत्व

मानवी हक्क अशा अधिकारांचा संदर्भ देतात जे जात, लिंग, भाषा, धर्म किंवा इतर कोणत्याही आधारावर भेदभाव न करता सर्वांना उपलब्ध आहेत. आज जागतिक मानवाधिकार दिनाच्या निमित्ताने जे सहज हिरावून घेता येत नाहीत असे हक्क म्हणजे मानवी हक्क! मानवी हक्क म्हणजे त्या सर्व मूलभूत अधिकारांची यादी आहे, जी प्रत्येक व्यक्तीला त्याच्या जन्माने मिळते. या हक्कांची संरचना अशी असते की, ते कधीही, कोणत्याही परिस्थितीत, व्यक्तीपासून हिरावले जाऊ शकत नाहीत. ह्या हक्कांच्या अंतर्गत असलेल्या गोष्टींमध्ये जीवन, स्वातंत्र्य, समानता आणि प्रतिष्ठेचे संरक्षण येते. हे हक्क माणसाच्या नैतिक व आदर्श अस्तित्वाशी संबंधित आहेत आणि कोणत्याही व्यक्तीस किंवा सरकारला ते हक्क हिरावून घेण्याचा अधिकार नाही. हे प्रत्येक व्यक्तीचे जन्मजात हक्क आहेत.

१० डिसेंबर हा दिवस दरवर्षी जागतिक मानवाधिकार दिन म्हणून साजरा केला जातो. गेल्या वर्षी त्याला ७५ वर्षे पूर्ण झाल्याबद्दल संयुक्त राष्ट्रांतर्फे अनेक कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले होते. १९४८ मध्ये संयुक्त राष्ट्र संघाने मानवाधिकाराचा जाहीरनामा स्वीकारल्याची घोषणा केली आणि १९५० मध्ये हा दिवस अधिकृतपणे साजरा करण्यात आला. मानवी हक्क हे केवळ वैयक्तिक हक्कांपुरते मर्यादित नसून, ते समाजातील एकोपा, समता आणि सामाजिक न्याय निर्माण करण्यात महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावतात. हे हक्क राज्यशक्तीला एक मर्यादा घालतात आणि नागरिकांना त्यांच्या अधिकारांचे रक्षण करण्यासाठी एक प्रभावी साधन म्हणून कार्य करतात.

मानवी हक्क हा लोकशाहीचा पाया असून शांततामय, न्यायप्रिय आणि सुसंस्कृत समाज निर्माण करण्याचे एक साधन आहे. १९४८ साली स्वीकारलेल्या मानवी हक्कांच्या सार्वत्रिक घोषणापत्रामुळे महत्त्वपूर्ण जीविताचा हक्क, स्वातंत्र्याचा हक्क, शिक्षणाचा हक्क आणि समानतेचा हक्क मिळाला. या घोषणापत्रामुळे अनेक देशांनी आपल्या राज्यघटनांमध्ये मानवी हक्कांचे प्रावधान केले. मानवी हक्कांची व्याप्ती खूप व्यापक आहे आणि ती व्यक्तीच्या जीवनातील सर्व पैलूंना व्यापते. यात जीविताचा हक्क, आरोग्याचा हक्क, सांस्कृतिक व धार्मिक स्वातंत्र्य, रोजगाराचा हक्क आणि समान वेतनाचा हक्क यांचा समावेश होतो. राजकीय हक्कांसह अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य, मतदानाचा हक्क आणि न्यायलायात दाद मागण्याचा अधिकार हेही महत्त्वाचे घटक आहेत.

समानता आणि स्वातंत्र्य हे मानवी हक्कांचे प्रमुख वैशिष्ट्ये आहेत. शिक्षणाचा हक्क हा मानवी हक्कांमधील एक महत्त्वाचा घटक आहे. शिक्षणाद्वारे व्यक्तीला स्वतःच्या हक्कांची जाणीव होते आणि समाजात आपले स्थान समजून घेण्याची क्षमता निर्माण होते. शिक्षण लोकशाही मूल्यंना बळकट करण्यासदेखील मदत करते. शिक्षणाच्या अभावामुळे होणार्या समस्या, जसे की बालमजुरी, आर्थिक विषमता आणि सामाजिक शोषण टाळता येतात. शिक्षण हे फक्त व्यक्तिगत प्रगतीसाठीच महत्त्वाचे नाही, तर समाजाच्या एकूण प्रगतीसाठी देखील अपरिहार्य आहे.

भारतीय राज्यघटनेत मानवी हक्कांची तत्त्वे मूलभूत हक्कांच्या स्वरूपात समाविष्ट करण्यात आली आहेत. या मूलभूत हक्कांमध्ये समानतेचा अधिकार, स्वातंत्र्याचा अधिकार, शिक्षणाचा अधिकार, शोषणाविरुद्धचा अधिकार, धर्मस्वातंत्र्य आणि अन्यायाविरुद्ध न्यायालायात दाद मागण्याचा अधिकार यांचा समावेश आहे. भारतीय राज्यघटना ही मानवी हक्कांच्या संदर्भात एक आदर्श दस्तऐवज आहे. विशेषतः अनुसूचित जाती, जमाती, महिला आणि दुर्बल घटकांसाठी करण्यात आलेल्या विशेष तरतुदींमुळे समाजातील विषमता कमी झाली आहे. समानतेचा अधिकार प्रत्येक व्यक्तीला समान वागणूक देण्याची ग्वाही देतो, तर स्वातंत्र्याचा अधिकार व्यक्तीला आपल्या सदसद्विवेकबुद्धीनुसार जाणण्याची आणि स्वतःचे निर्णय घेण्याची मुभा देतो. या तत्त्वांमुळे सामाजिक स्थैर्य आणि न्याय सुनिश्चित होतो.

आपल्या भारतात राष्ट्रीय मानवाधिकार आयोगाची स्थापना १२ ऑक्टोबर १९९३ रोजी मानवी हक्क संरक्षण कायदा, १९९३ अंतर्गत झाली. आयोगाचे प्रमुख कार्य मानवी हक्कांचे संरक्षण करणे, उल्लंघनाच्या प्रकरणांची चौकशी करणे, सरकारला सल्ला देणे, जनजागृती करणे आणि आंतरराष्ट्रीय सहकार्य करणे हे आहे. राज्य पातळीवर राज्य मानवाधिकार आयोग काम करतो. भारतीय संविधानातील मार्गदर्शक तत्त्वे (भाग खत) समाज कल्याणासाठी दिशादर्शक ठरतात. भारतामध्ये मानवी हक्कांच्या संरक्षणासाठी विविध उपाययोजना राबवल्या जात आहेत. माहितीचा अधिकार, शिक्षणाचा अधिकार आणि वंचित घटकांसाठीच्या विशेष कायद्यांमुळे सकारात्मक बदल झाले आहेत. तथापि, अजूनही काही महत्त्वाच्या आव्हानांचा सामना करावा लागतो.

महिला आणि बालकांवरील अत्याचार, जातीयवाद, पोलीस अत्याचार आणि विस्थापनाच्या समस्या यामुळे मानवी हक्कांचे उल्लंघन होत आहे. आजही बालमजुरी आणि आर्थिक विषमता या समस्या समाजात ठळक आहेत. लैंगिक असमानता, मानवी तस्करी आणि विस्थापनाच्या समस्या जागतिक पातळीवर गंभीर स्वरूपात अस्तित्वात आहेत. या समस्यांवर मात करण्यासाठी जागरूकता वाढवणे अत्यावश्यक आहे. कायद्याची कडक अंमलबजावणी करून या समस्या कमी करता येऊ शकतात. जागतिक पातळीवर मानवी हक्कांच्या संरक्षणासाठी संयुक्त राष्ट्रसंघ, आंतरराष्ट्रीय मानवी हक्क आयोग, अॅम्नेस्टी इंटरनॅशनल आणि ह्यूमन राइट्स वॉच यांसारख्या संस्थांनी महत्त्वाचे काम केले आहे.

मानवी हक्क हे माणसाच्या प्रतिष्ठेचे आणि न्यायाचे प्रतीक आहेत. हे हक्क समाजाला अधिक समृद्ध, सुरक्षित बनवण्यासाठी भूमिका बजावतात. १० डिसेंबर रोजी साजरा होणारा मानवी हक्क दिन हा या अधिकारांचे महत्त्व अधोरेखित करणारा आणि दुर्बल घटकांना त्याबाबत जागरूक करणारा दिवस आहे. या दिवशी विविध कार्यक्रम, चर्चासत्रे, परिसंवाद आणि जनजागृती उपक्रमांद्वारे लोकांमध्ये मानवी हक्कांचे महत्त्व पटवून दिले जाते.

भारताचा उध्दारकर्ता, महात्मा : डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर..! आचार्य प्र. के. अत्रे

पाच हजार वर्षे सवर्ण हिंदू समाजाने नव कोटी अस्पृश्यांचा जो अमानुष छळ केला त्याला त्या समाजाकडून मिळालेले डॉ. आंबेडकर हे बिनतोड आणि बंडखोर उत्तर होते. डॉ. आंबेडकर म्हणजे बंड - मूर्तिमंत बंड. त्यांच्या देहातील कणाकणातून बंड धैर्याने घालीत होते. आंबेडकर म्हणजे जुलुमाविरुद्ध उगारलेली वज्राची मुठ होय. डॉ. आंबेडकर म्हणजे ढोंगाच्या डोक्यावर आदळण्यास सदैव तत्पर असलेली भीमाची गदा होय. डॉ. आंबेडकर म्हणजे जातीभेदावर आणि विषमतेवर सदैव सोडलेलं सुदर्शन चक्र होय. आंबेडकर म्हणजे धर्ममार्तांडाच्या वर्णवर्चसाचा कोथळा फोडून त्यांची आतडी बाहेर काढणारे वाघनखे होय. आंबेडकर म्हणजे समाजातील वतनदार सत्ताधाऱ्यांच्या विरुद्ध सदैव पुकारलेले एक युद्धाच होय. महात्मा फुले, कबीर आणि भगवान बुध्द हे तीन गुरुक मुळी डॉ. आंबेडकरांनी असे केले कि, ज्यांनी देवाचे, धर्माचे, जातीचे आणि भेदांचे थोतांड माजविणाऱ्या समाज व्यवस्थेविरुद्ध बंड पुकारले. पतित स्त्रियांच्या उध्दार करणाऱ्या महात्मा फुल्यांवर हिंदू समाजाने मारेकरी घातले. कबीराला हातपाय बांधून पाण्यात टाकण्यात आले. हत्तीच्या पायी देण्यात आले आणि मग ते मेल्यानंतर हिंदू - मुसलमानांना त्यांच्याबद्दल एवढे प्रेम वाटू लागले कि, त्यांच्या प्रेताचा ताबा घेण्यासाठी ते एकमेकांचा खून करायलास सिद्ध झाले. बुध्दधर्माचा भारतातून उच्छेद करण्यासाठी भगवान बुद्धांच्या अनुयायांच्या कतली करण्यात आल्या. हाल, अपेष्टा आणि छळ यांचे हलाहल ज्यांना हयातीत आणि मेल्यानंतरही प्राशन करावे लागले अशा बंडखोर गुरूंचे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर हे सच्चे चेले होते. जुलूम आणि अन्याय म्हंटला कि, आंबेडकरांच्या तळपायाची आग मस्तकात जाई. धमन्याधमन्यांमधून त्यांचे रक्त उसळ्या मारू लागे. म्हणूनच लोकसभेत पंडित नेहरुंनी बोलून दाखविल्याप्रमाणे हिंदू समाजाच्या प्रत्येक जुलुमाविरुद्ध पुकारलेल्या बंडाचे ते प्रतिक बनले. हिंदू समाजाने आणि सत्ताधारी काँग्रेसने डॉ. आंबेडकरांची जेवढी निंदा केली, जेवढा छळ केला, जेवढा अपमान केला तेवढा कोणाचाही केला नसेल. पण त्या छळाची आणि अपमानाची त्यांनी लवमात्रही पर्वा केली नाही. धर्माच्या आणि सत्तेच्या जुलुमाला ते कधीही शरण गेले नाहीत. शरणागती हा शब्दच मुळी आंबेडकरांच्या शब्दकोशात नव्हता. मोडेन, मार खाईन, मरेन पण वाकणार नाही; अशी त्यांची जिद्द होती आणि ति त्यांनी शेवटपर्यंत खरी करून दाखविली. जो धर्म तुम्हाला कुठ्या

मांजरा पेक्षाही हीन रीतीने वागितो त्या धर्मात मी कधीही राहणार नाही, असे कोट्यावधी हिंदूंना ते कित्येक वर्षांपासून बजावत होते. माणसासारख्या माणसांना अस्पृश्य मानणारी ती तुमची मनुस्मृती मी जाळून टाकणार आहे, असे त्यांनी सनातनी हिंदूंना छातीवर हात मारून सांगितले होते. त्यामुळे हिंदूधर्मीय लोक त्यांच्यावर फारच संतापले. त्यांना वाटले कि डॉ. आंबेडकर हे गझनीच्या महंमद पेक्षाही हिंदूधर्माचे भयंकर दुश्मन आहेत. धर्मातराची घोषणा केल्यानंतर आंबेडकरांचा खून करण्याची योजना घेऊन एक हिंदू पुढारी डॉ. कुर्तकोटी यांच्याकडे घेऊन गेले. तेव्हा कुर्तकोटींनी त्यांना सांगितले कि, डॉ. आंबेडकरांना तुम्ही मारलेत कि त्यांच्या रक्ताच्या प्रत्येक थेंबामधून १० आंबेडकर बाहेर पडतील. डॉ. आंबेडकरांची धर्मातराची घोषणा हि हिंदू धर्माच्या नाशाची घोषणा नव्हती. ते हिंदू धर्माच्या सुधारणेचे आव्हान होते. चातुर्वर्ण्याने हिंदू धर्माचा आणि हिंदूस्थानाचा नाश झाला असे आंबेडकरांचे मत होते. धर्मातराच्या प्रश्नावर आमच्यापाशी बोलताना एकदा ते म्हणाले की, हिंदू धर्मावर मला सूड घ्यायचा असता तर पाच वर्षांच्या आत मी ह्या देशाचे वाटोळे करून टाकले असते; पण ह्या देशाच्या इतिहासात माझे नाव विध्वंसक म्हणून नोंदले जावे अशी माझी इच्छा नाही.!

हिंदूधर्माप्रमाणेच महात्मा गांधी आणि काँग्रेस यांच्यावर डॉ. आंबेडकर नेहमी प्रखर टीका करीत असत. त्यामुळे जनाब जीनांप्रमाणेच साम्राज्यवाद्यांशी संगमन करीत हिंदू स्वातंत्र्याचा मार्ग ते रोखून धरत आहेत अशी पुष्कळ राष्ट्रवादी लोकांची समजूत झाली होती. अस्पृश्यता निवारणाकडे बघण्याचा काँग्रेसचा दृष्टीकोन हा निव्वळ भूतदयावादी आणि भावनाप्रधान होता. आंबेडकर त्या प्रश्नाकडे न्यायाच्या आणि हक्काच्या दृष्टीने पाहत असत. पारतंत्र्य नष्ट करण्यासाठी ब्रिटिशांवरोधात जसे गांधीजींनी युध्द पुकारले तसे अस्पृश्यता नष्ट करण्यासाठी त्यांनी स्पृश्य समाजाविरुद्ध का पुकारू नये असा आंबेडकरांचा त्यांना सवाल होता. अस्पृश्यता निवारणा बाबत गांधीजी आणि आंबेडकर यांच्यात अशा तऱ्हेने मुलभूत मतभेद होते. म्हणून साम्राज्यशाहीविरोधी पातळीवर डॉ. आंबेडकर आणि काँग्रेसची एकजूट होऊ शकली नाही. तथापि, गांधीजींच्या बद्दल मनात एवढी विरोधाची भावना असतानाही केवळ त्यांचे प्राण वाचविण्यासाठी म्हणून अस्पृश्यांसाठी स्वतंत्र मतदार संघाची आपली मागणी मागे घेतली आणि पुणे करारावर सही केली.गोडसेसारख्या एका ब्राह्मणाने गांधींचा प्राण घ्यावा आणि

आंबेडकरांसारख्या एका महाराने गांधीजींचा प्राण वाचवावा ह्याचा अर्थ हिंदू समाजाला समजू नये याचे आम्हाला दुःख होते. पुणे करारावर आंबेडकरांनी सही करून गांधीजींचे प्राण वाचविले पण स्वतःचे आणि अस्पृश्य समाजाचे फार मोठे नुकसान करून घेतले. कारण ज्या उमदा दिलाने आणि खेळाडू भावनेने आंबेडकरांनी पुणे करारावर सही केली तो उमेदपणा आणि खेळाडूपणा काँग्रेसने मात्र आंबेडकराशी दाखविला नाही. आपल्याला धार्जिण्या असलेल्या महारेतर अस्पृश्यांना हाताशी धरून काँग्रेसने आंबेडकरांचा आणि त्यांच्या अनुयायांचा सार्वत्रिक निवडणुकांमध्ये पराभव केला आणि देशाच्या राजनैतिक जीवनातून त्यांना उठवून लावले. आंबेडकर त्याबद्दल नेहमी विषादाने म्हणत कि, स्पृश्य हिंदूंच्या बहुमताच्या आधारावर माझे आणि माझ्या पक्षाचे जीवन गांधींनी आणि काँग्रेस ह्यांनी या देशातून नेस्तनाबूत करून टाकले. आंबेडकर म्हणाले,जगातील कोणतीही सत्ता हा देशातील ऐक्याचे भंग करू शकणार नाही; आणि अखंड भारतातच आपले कल्याण आहे असे आज न उद्या मुसलमानांना कळून आल्यावाचून राहणार नाही.!

डॉ. आंबेडकरांचे हे उद्गार त्यांच्या दैदीयमान देशभाक्तीचा ज्वलंत पुरावा होय. काँग्रेसशी पूर्वी असलेले सर्व वैर विसरून डॉ. आंबेडकरांनी सहकार्यासाठी नेहरुंच्या हातात हात दिला आणि स्वतंत्र भारताची घटना तयार करण्याची जबाबदारी त्यांनी पत्करली.मनुस्मृती जाळा असे सांगणारे आंबेडकर भारतीय स्वातंत्र्याचे पहिले स्मृतिकार व्हावे हा काय योगायोग आहे! घटना तयार झाल्यानंतर त्यांनी हिंदू कोडबिल तयार करण्याचे महान कार्य हाती घेतले. पण काँग्रेसमधल्या सर्व प्रतिगामी आणि सनातनी शक्ती आंबेडकरांना विरोध करण्यासाठी एकदम बाहेर उफाळून आल्या. त्यामुळे आपल्या जागेचा राजीनामा देऊन मंत्रीमंडळानून बाहेर पडल्यावाचून आंबेडकरांना गत्यंतरच उरले नाही. आंबेडकरांचे हिंदू कोड बिल जर मान्य झाले असते तर हिंदू समाजातील सर्व भेद अन्याय, विषमता नष्ट होऊन हिंदू समाज अत्यंत तेजस्वी आणि बलशाली झाला

असता, आणि भारताच्या पाच हजार वर्षांच्या इतिहासात जी क्रांती आजपर्यंत कोणी घडवून आणली नाही ति घडून आली असती. पण दुर्दैव भारताचे, आणि दुर्दैव हिंदू समाजाचे! देवासारख्या आंबेडकरांनी पुढे केलेला हात त्यांनी झिडकारला. राज्यकर्त्यांनी बहिष्कारले, हिंदू समाजाने लाथाडले, तेव्हा अखेर स्वःताचा आणि सात कोटी असहाय्य ही नहीनदी अनुयायांचा उध्दार करण्यासाठी त्यांना मानवजातीला समतेत, दयेचा आणि शांतीचा संदेश देणाऱ्या त्या परम कारुणिक बुध्दांना शरण जाण्यावाचून गत्यंतरच उरले नाही. डॉ. आंबेडकरांच्या विद्वत्तेबद्दल तर त्यांच्या शत्रूला देखील कधी संशय वाटला नाही. त्यांच्याएवढा प्रचंड बुद्धीमत्तेचा, विद्वत्तेचा आणि व्यासंगाचा एकही माणूस महाराष्ट्रात नव्हे तर भारतात या क्षणी नव्हता. रानडे, भांडारकर, तेलंग आणि टिळक यांच्या ज्ञानोपासनेची महान परंपरा चालविणारा महर्षी आज आंबेडकरांवाचून दुसरा कोण होता..? वाचन, चिंतन आणि लेखन ह्यावाचून डॉ. आंबेडकरांना दुसरे जीवनच नव्हते. माणू ज्ञातीत जन्माला आलेला माणूस विद्येच्या आणि ज्ञानाच्या बळावर एखाद्या प्राचीन ऋषीपेक्षाही श्रेष्ठ पदाला जाऊन पोहोचला होता. धर्मशास्त्रापासून ते घटनाशास्त्रापर्यंत असा कोणताही एक कठीण विषय नव्हता कि ज्यामध्ये त्यांची बुद्धी एखाद्या गरुडासारखी वाडेल त्या उंचीपर्यंत विहार करू शकत नव्हती. तथापि, आंबेडकरांची धर्मावर आत्यंतिक निष्ठा होती, ही गोष्ट फार थोड्या लोकांना माहीत होती. डॉ. आंबेडकर कितीही तर्ककर्मक आणि बुद्धिवादी असले तरीही त्यांचा पिंड धर्मनिष्ठेचा होता. भावूक आणि श्रद्धाळू पित्याच्या पोटी त्यांचा जन्म झाला होता. शुचिभूत धार्मिक वातावरणात त्यांचे

सारे बालपण गेले होते.सर्व धर्माचा त्यांनी तौलानिक अभ्यास केला होता. आत्म्याच्या उन्नतीसाठी धर्माची आवश्यकता असते असे त्यांचे ठाम मत होते. धर्मावरील त्यांच्या गाढ श्रद्धेमुळे त्यांचे नैतिक चारित्र्य निरपवाद राहिले. त्यांना कसलेही आणि कोणतेही व्यसन नव्हते. त्यामुळेच त्यांच्या अंगात विलक्षण निर्भयता आणि आत्मविश्वास निर्माण झाला होता. आपण जे बोलतो, जे लिहितो ते खोटे आहे हे म्हणण्याची परमेश्वराची सुध्दा प्रज्ञा नाही, असा आदेश आणि आत्मबल त्यांच्या व्यक्तीमत्वात सदैव संचारलेला असे; अनेक वर्षांच्या अध्यात्मिक चिंतनाने आणि परिशीलनाने आंबेडकर शेवटी भगवान बुद्धांच्या चरणापाशी येऊन पोहोचले होते. बुध्दाला शरण गेल्याशिवाय केवळ अस्पृश्यांचा नव्हे तर साऱ्या भारताला तरणपाय नाही, असा आंबेडकरांचा ठाम निश्चय झाला होता. म्हणूनच तारीख १४ ऑक्टोबर १९५६ रोजी नागपूर येथे ५ लाख लोकांना बुध्द धर्माची शिक्षा दिली तेव्हा सारा भारत बुध्दमय करेन अशी गगनभेदी सिंंहगर्जना त्यांनी केली. मुंबईतील १० लाख अस्पृशांना थोड्याच दिवसांनी ते बुध्दधर्माची दिक्षा देणार होते, पण अदृष्टात काही निराळेच होते. अन्यायाशी आणि जुलुमाशी संबंध जन्मभर झगडून त्यांचे शरीर जर्जर झाले होते, दुर्बल झाले होते. विश्रांतीसाठी त्यांच्या शरीरातला कण न कण आसुसलेला होता. भगवान बुद्धांच्या कल्याणाकडे जेव्हा त्यांना अखेरचा आसरा मिळाला तेव्हा त्यांच्या अंतःकरणात जळणारा वन्ही शीत झाला. आपल्या कोट्यावधी अनुयायांना आता आपण उध्दाराचा मार्ग दाखवून ठेवला आहे, आता आपले अवतारकार्य संपले, अशी त्यांना जाणीव झाली आणि निद्रामाउलींच्या मांडीवर डोके ठेवून अत्यंत शांत आणि तृप्त मनाने त्यांनी आपली प्राणज्योत निर्वाणत कधी विलीन करून टाकली त्यांचे जगाला दुसरे दिवशी सकाळी ते जागे होईपर्यंत गंधवार्ता सुध्दा लागली नाही. मी हिंदू धर्मात जन्माला आलो त्याला माझा नाईलाज आहे; पण मी हिंदूधर्मात कधीही मारणार नाही. हि आंबेडकरांची घोषणा हिंदूधर्माविरुद्ध रागाची नव्हती, सुडाची नव्हती. झगडा करून असहाय्य झालेल्या विनम्र आणि श्रद्धाळू साधकांचे ते तळमळीचे उद्गार होते. आंबेडकरांचे चरित्र ही एका शूर आणि बंडखोर समाजसुधारकाची वीरकथा आहे, शोककथा आहे. गरिबांनी, दीनांनी आणि दलित्यांनी हि रोमहर्षक कथा वाचून स्फूर्ती घ्यावी आणि आंबेडकरांच्या ज्यांनी जन्मभर छळ आणि उपहास केला त्या प्रतिगामी राज्यकर्त्यांनी आणि सनातनी हिंदूंनी त्यांची हि शोककथा वाचून आता पश्चात्तापाने अवनमस्तक व्हावे. आंबेडकरांच्या जीवनावर आणि कार्यावर जसजसा प्रकाश पडेल तसतसे त्यांचे अलौकिकत्व प्रकट होईल आणि डॉ. आंबेडकर हे हिंदू समाजाचे शत्रू नसून उध्दारकर्तेच होते अशी भारताची खात्री पटेल. भारतीय जीवनात जे जे काही उज्वल आणि उदात्त आहे त्याचे आंबेडकर हे एक ज्वलंत भांडार होते. बाबासाहेब आंबेडकर हा स्वाभिमानाचा एक जळता ज्वालामुखी होता. भारताच्या ऐक्याचे आणि महाराष्ट्राच्या ऐक्याचे ते महान प्रणेते होते. महाराष्ट्र आणि मुंबई ह्यांचे नाते जे देवाने जोडले आहे, ते कोणाच्या बापालाही तोडता येणार नाही असे ते म्हणत.

बाबांचे कोणकोणते गुण आता आठवायचे आणि त्यांच्या कोणकोणत्या गुणांचे स्मरण करावयाचे ? सात कोटी अस्पृश्यांवरचे तर आता आभाळूच फाटले आहे. भगवान बुद्धांखेरीज त्यांचे समाधान कोण करू शकणार..? आणि त्यांच्या डोळ्यातील अश्रू तरी कोण पुसणार..? त्यांनी ध्यानात धरावे कि, भारताच्या इतिहासात आंबेडकर आणि त्यांचे कार्य अमर आहे. त्यांनी जो मार्ग आखला आणि प्रकाश दाखविला त्याच्याच अनुरोधाने जाऊन त्यांच्या कोट्यावधी अनुयायांनी आपला उध्दार करून घ्यावा. डॉ. आंबेडकरांच्या प्रत्येक अनुयायांचे हृदय हे त्यांचे जिवंत स्मारक आहे. म्हणून डॉ.आंबेडकरांची विद्वत्ता, त्यांचा त्याग, त्यांचे चरित्र आणि त्यांची निर्भयता प्रत्येकाने जर आपापल्या जीवनात निर्माण करण्याचा जर आटोकाट प्रयत्न केला तरच आंबेडकरांचे

अपूर्ण राहिलेले कार्य पूर्ण होईल आणि साऱ्या भारताचा उध्दार होईल. तीन कोटी मराठी जनतेच्या वतीने व्याकुळ हृदयाने आणि अश्रुपूर्ण नेत्रांनी आम्ही आंबेडकरांना अभिवादन करतो..! (आचार्य प्रल्हाद केराव असे यांचा दैनिक मराठा मध्ये दिनांक ०७-१२-१९५६ रोजी प्रकाशित झालेला लेख)

***** संकलक - अश्विन एफ. पानतावणे नागपूर, महाराष्ट्र

संसदीय कामकाजाची थड्डा

संसदेच्या सध्या सुरु असलेल्या अधिवेशनाचा आजचा सोमवारचा दिवसही फारसे कामकाज न होता गोंधळातच आटोपता घ्यावा लागला. या अधिवेशनात आतापर्यंत अपेक्षित असे कोणतेच कामकाज होऊ शकलेले नाही. विरोधी पक्षाने त्यांच्या परीने त्यांचे मुद्दे पहिल्या दिवसापासून लावून धरले. पण त्यातील कोणत्याच मुद्द्यावर चर्चा करायची नाही या भूमिकेवर सरकार ठाम राहिले. त्यातूनच ही गोंधळाची स्थिती निर्माण झाली आहे. काही वेळा तर असे अनुभवाला आलेले दिसले की सरकारलाच हे अधिवेशन चालवण्यात फारसे स्वास्थ्य नाही. आज राज्यसभेत बोलताना मल्लिकार्जुन खर्गे यांनी तसा स्पष्ट आरोप केला आहे. त्यातून ज्या उखळ्या पाखाळ्या सध्या सुरु झाल्या आहेत त्या पाहता संसद अधिवेशनाची थड्डाच होताना दिसते आहे. हे पाहणे दुर्दैवी ठरले आहे. अदानीच्या मुद्द्यावर काँग्रेस पहिल्या दिवसापासून आक्रमक आहे. पण त्यांना एकदाही अदानी विषयावर चर्चा उपस्थित करायला अनुमती मिळाली नाही.

मात्र, त्यामुळे जराही न खचता काँग्रेस खासदार अधिकच आक्रमक भूमिकेत गेलेले दिसले. आज तर त्यांनी आणखी एक अनोखा प्रयोग करित, अदानी आणि मोदी संबंधाची खिळी उडवली. दोन खासदारांनी मोदी आणि अदानीचे मुखवटे चेहऱ्यांवर लावले. त्यापैकी अदानीची मुलाखत राहुल गांधी संसदेच्या आवारात घेताना दिसले. उपरोधिकपणे अदानी प्रकरणात निषेध नोंदवण्याचा एक आगळा प्रयत्न होता. संसदेत जर आम्हाला या विषयावर बोलू देत नसाल, तर संसदेच्या बाहेर आम्ही आमच्या परीने हा विषय लावून धरू आणि लोकांचे या विषयावर लक्ष केंद्रित करू असा संदेश यातून काँग्रेसने दिला आहे. मात्र, असे असले तरी केवळ अदानी

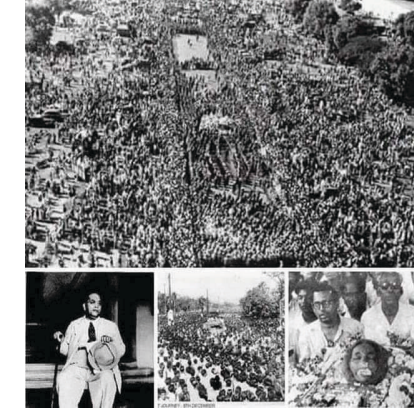
या विषयावर काँग्रेसला साथ देण्यात इंडिया आघाडीतील बाकीचे पक्ष राजी नाहीत. समाजवादी पक्षाला संबळ दंगल प्रकरणाचा मुद्दा लावून धरायचा आहे. त्यावरून समाजवादी पक्षाच्या खासदारांनी गदारोळ सुरु केला आहे. विरोधकांच्या या सततच्या आक्रमक भूमिकेच्या पार्श्वभूमीवर राज्यसभेत मागच्या आठवड्यात वेगळेच नाट्य रंगले. अभिषेक मनु सिंघवी यांच्या सीटच्या खाली नोटांची बंडले सुरक्षा अधिकार्यांना सापडली. हा मुद्दा सनसनाटी बनवण्याचा सरकारी पक्षाचा इरादा होता; परंतु त्यात त्यांना फार यश आले नाही. संसदेतील सध्याच्या प्रचलित वादावरचे लक्ष विचलित करण्याचा सरकारी पक्ष हा डाव होता, असे विरोधी पक्षांचे म्हणणे आहे; परंतु हा डाव फेल गेल्यानंतर आज सोमवारी भारतीय जनता पक्षाच्या सदस्यांनी जॉर्ज सोरोस यांचा विषय उपस्थित करून काँग्रेसला घेण्याचा प्रयत्न केला. केंद्रीय मंत्री व भाजपचे अध्यक्ष जे. पी. नड्डा यांनी त्या अनुषंगाने बॅटिंग केली. त्यांना राज्यसभेचे अध्यक्ष धनखड यांनी सविस्तर बोलू दिले, पण त्याला उत्तर देण्यासाठी उभे राहिलेले मल्लिकार्जुन खर्गे यांच्या भाषणात मात्र खुद्द अध्यक्षानीच वारंवार अडथळे आणल्याचे पाहायला मिळाले. तसे पाहिले तर या जॉर्ज सोरोस प्रकरणात काडीचाही दम दिसत नाही.

काँग्रेस नेत्या सोनिया गांधी ज्या, फोरम ऑफ द डेमोक्रेटिक लीडर्स इन आशिया पॅसिफिक फारउंडेशनच्या सहअध्यक्ष आहेत त्या फारउंडेशनला सोरोस यांच्याकडून आर्थिक मदत दिली जात आहे, त्यातून हा संबंध जोडण्याचा प्रयत्न झाला. पण जॉर्ज सोरोस नावाचा हा माणूस जगभरातील लोकशाहीवादी संघटनांना मदत करतो. त्याच्या आर्थिक मदतीचा सोनिया

गांधी यांना थेट लाभ होत असल्याचा आरोप धाडसाचा होईल. सोरोस आणि अमेरिकेच्या मदतीने काँग्रेसचे लोक देश अस्थिर करण्याचा प्रयत्न करीत आहेत असा भाजपचा आरोप आहे. हा आरोप करून अदानी प्रकरणातील हा काढून घेण्याचा त्यांचा प्रयत्न असला, तरी तो प्रयत्नही फार यशस्वी होताना दिसत नाही. हा आरोप होऊनही काँग्रेसने अदानी प्रकरणावरून नमते घेतलेले नाही.

मुख्य मुद्दा असा आहे की जर देशातील अदानी नावाच्या एका उद्योगपातीवर केवळ देशातूनच नव्हे तर संपूर्ण जगभरातून आरोप होत असतील तर या प्रकरणावर देशाच्या सर्वोच्च सभागृहात एकदा सविस्तर चर्चा व्हायलाच हवी आहे. सरकार ही चर्चा का घडू देत नाही, यामागे त्यांचे नेमके हित काय आहे असे प्रश्न या निमित्ताने उपस्थित होतात. सरकारने अन्यही महत्त्वाच्या मुद्द्यांवर संसदेत चर्चा करायला कायमच नकार घंटा दिली आहे. जयराम रमेश यांनी चीन प्रकरणावरून पुन्हा एकदा राज्यसभेत सवाल उपस्थित केले. त्याप्रकरणीही सरकारला चर्चा करायची इच्छा नाही. उत्तर प्रदेशात संबळ येथे जी दंगल झाली ती दंगल त्या राज्यातील सरकारच्या खोडसाळपणामुळेच झाली असा जर समाजवादी पक्षाचा आरोप असेल तर त्यावरही चर्चा होऊ घ्यायला हवी होती. पण तेथेही सरकारने नकार घंटा वाजवली.

पंजाब सीमेवर आंदोलनाला बसलेल्या शेतकऱ्यांचा विषयही संसदेत चर्चेला घेतला जात नाही. त्यावर सातत्याने मागणी करूनही विरोधी पक्षनेत्यांचे प्रस्ताव फेटाळले जातात. विरोधकांचा वेगळा अर्जेडा आणि सरकारची वेगळी भूमिका या वादातून संसदेपुढील चर्चेचे सगळे महत्त्वाचे विषय बाजूला पडल्याचे पुन्हा एकदा पाहायला मिळत आहे. त्यामुळे संसद अधिवेशन हा विषय, थड्डेचा विषय बनत आहे. देशाच्या एकूण कारभारासाठी ही स्थिती चिंतेची आहे. संसद अधिवेशन सुरु व्हायच्या दिवशी, आम्ही सर्व विषयांवर चर्चा करायला तयार आहोत असे सरकार म्हणत असते. पण प्रत्यक्षात मात्र ते त्यांना नको असलेल्या विषयांवर चर्चा करायला अनुमती देत नाहीत हे अजून किती काळ पहावे लागणार आहे ते कळत नाही.

दररोज पराठा खाणाऱ्या हिमांशी खुरानाने केले ११ किलो वजन कमी? जाणून घ्या, तज्ज्ञ याविषयी काय सांगतात?

पंजाबी मॉडेल आणि अभिनेत्री हिमांशी खुराना बिग बॉस १३मध्ये विसल्यानंतर चांगलीच प्रकाशनात आली होती. एबीपी लाइव्हच्या हेल्थ कॉन्क्लेव्ह पंजाब २०२४ मध्ये बोलताना तिने तिच्या फिटनेसविषयी सांगितले. वजन कमी करताना आहार कसा फायदेशीर आहे, याविषयी सांगताना ती म्हणाली की, तिने ११ किलो वजन कमी केले. ती सर्व पदार्थांचे सेवन करते आणि फक्त घरी शिजवलेले अन्न खाते. विशेष म्हणजे ती दररोज पराठा खाते.

अलीकडच्या काळात वजन कमी करणे ही एक नवीन क्रेझ निर्माण झाली आहे. बरेच लोक वजन कमी करण्यासाठी खडतर मार्ग निवडतात. खूप लवकर परिणाम दाखवणारे आणि सर्वात फायदेशीर असलेले पर्याय बघतात, पण हिमांशी खुराना वजन कमी करण्यापेक्षा निरोगी जीवनशैलीवर भर देते.

याविषयी द इंडियन एक्सप्रेसनी तज्ज्ञांच्या हवाल्याने सविस्तर माहिती जाणून घेतली आहे.

बंगळूर येथील स्टर व्हाइटफिल्ड हॉस्पिटलच्या मुख्य क्लिनिकल आहारतज्ज्ञ वीणा व्ही सांगतात, जेव्हा आपण निरोगी जीवनशैली किंवा वजनाविषयी जाणून घेतो तेव्हा हे समजून घेणे महत्त्वाचे आहे की, उत्तम आरोग्याचा वजनाशी काहीही संबंध नाही. व्यक्ती निरोगी आहे की नाही हे स्नायूंचे आरोग्य, शरीरातील पाण्याची टक्केवारी आणि निरोगी चयापचय प्रक्रिया यावरून जाणून घेता येते. त्या पुढे सांगतात की, प्रत्येक व्यक्तीची जीवनशैली वेगळी असते, त्यामुळे ज्यांचे वजन जास्त असते ते सुद्धा निरोगी असू शकतात.

व्यक्ती निरोगी आहे की नाही, कसे ठरवावे? सहसा लोक बीएमआय (बॉडी मास इंडेक्स हे एक शरीराचे वजन आणि उंची यांचे गुणोत्तर आहे.) वरून स्वतःला निरोगी आहेत की नाही हे ठरवतात. पण, बीएमआयमध्ये नेहमीच शरीरातील फॅटचे अचूक मोजमाप नसते; त्यामुळे त्यावरून संपूर्ण आरोग्य निरोगी असल्याचे ठरवू शकत नाही. एखादी व्यक्ती निरोगी आहे की नाही याचा विचार करताना आपली खाण्याची पद्धत, संतुलित आहार, उत्तम ऊर्जा पातळी आणि एकूणच शारीरिक आरोग्य हे खूप महत्त्वाचे आहे. या शिवाय स्नायूंचे आरोग्य,

पोषक घटक, शारीरिक अवयवांचे कार्य आणि चयापचय क्रिया सुरळीत राहणे सुद्धा आवश्यक आहे.

बारीक होणे केव्हा आरोग्यासाठी धोकादायक होऊ शकते? वीणा सांगतात, जेव्हा तुम्ही पोषक आहार घेत नाही, अति व्यायाम करता; यामुळे जर तुम्ही बारीक होत असाल तर आरोग्यासाठी खूप धोकादायक ठरू शकते. ज्या व्यक्तीचे वजन कमी आहे, त्यांना कुपोषण, केस गळती, स्नायूंची ताकद कमी होणे, रोगप्रतिकारशक्ती कमी होणे, तणाव वाढणे इत्यादी समस्या जाणवत असेल तर त्यांच्यासाठी बारीक होणे धोकादायक ठरू शकते. त्यांना आणि गॅस्ट्रोएन्टेरिस्टि इत्यादी समस्या निर्माण होऊ शकतात.

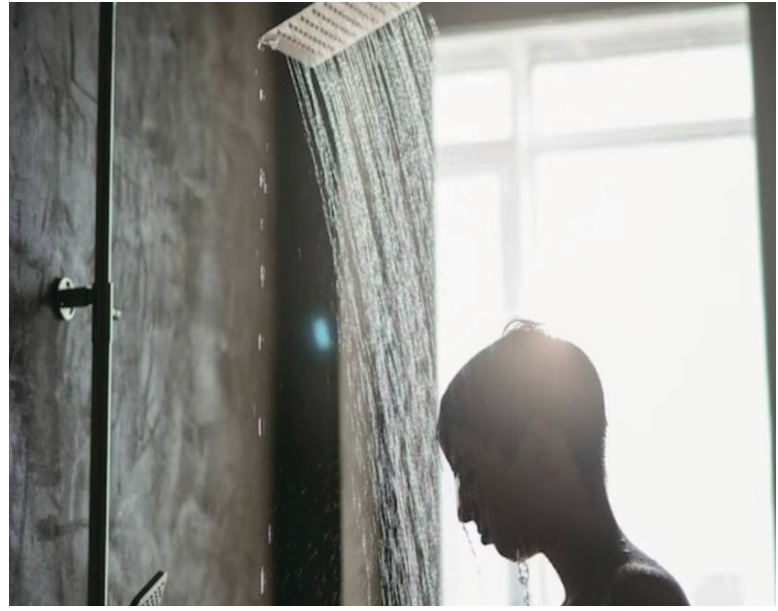
वीणा सांगतात, बारीक लोकांनी शरीराची रचना निरोगी आणि स्नायू मजबूत ठेवायला पाहिजेत. त्यांनी शरीरातील फॅटच्या टक्केवारीवर लक्ष केंद्रित करणे आवश्यक आहे. फक्त बारीक होण्यावर लक्ष देण्याऐवजी चांगला पोषक आहार, स्ट्रेंथ आणि दीर्घकालीन चांगल्या आरोग्यास प्राधान्य देणे गरजेचे आहे.

हिवाळ्यात थंड पाण्यात अंघोळ केल्यास शरीरावर काय परिणाम होतात? चांगलं की वाईट, जाणून घ्या

हिवाळ्याच्या दिवसात तापमान कमी होत जाते. पुढच्या दोन ते तीन आठवड्यात थंडीत जास्त वाढ झालेली दिसून येईल. अशात निरोगी राहण्यासाठी छोट्या-छोट्या गोष्टींची काळजी घेणे महत्त्वाचे असते. हिवाळ्यात लोक गरम पाण्याने अंघोळ करतात, तर काही जण हिवाळ्याच्या दिवसातही थंड पाण्याने अंघोळ करतात. अंघोळीसाठी तुम्ही कोणता साबण वापरता हे महत्त्वाचे असते त्याचप्रमाणे पाणी, पाण्याचे तापमान याचाही तब्येतीवर परिणाम होतो. परंतु, थंडीच्या महिन्यात थंड पाण्याने अंघोळ करणे खरोखर सुरक्षित आहे का?

आरोग्यतज्ज्ञ ईशा लाल स्पष्ट करतात की, थंड शॉवरमुळे रक्ताभिसरण सुधारणे, मानसिक सतर्कता आणि शरीरातील जळजळ कमी करणे यासह अनेक फायदे मिळू शकतात. थंड पाण्याच्या संपर्कात आल्याने अवयवांमध्ये रक्तप्रवाह वाढतो. त्यांनी असेही सांगितले की, २०१६ च्या जर्नल ऑफ मध्ये केलेल्या अभ्यासात, जे लोक थंड पाण्याने अंघोळ करतात त्यांच्यामध्ये आजारी पडण्याचे प्रमाण कमी असते, असं समोर आलं आहे

बंगळूर येथील बुधी स्किन सेंटर अॅड सर्जरी क्लिनिकचे सल्लागार आणि मुख्य त्वचाविज्ञानी डॉ. अमृता होसल्लू कर्जोल यांनी द इंडियन एक्सप्रेसशी बोलताना सविस्तर माहिती दिली आहे. डॉ. अमृता सांगतात की, थंड पाण्याने अंघोळ केल्याचे बरेच फायदे असले तरीही काही लोकांना याचा त्रास होऊ शकतो. जसे की, ज्यांना धासोच्छवासाच्या समस्या आणि हृदयाची समस्या असते अशा लोकांना धास घेण्यास त्रास होऊ शकतो. कधी कधी थंड पाण्याच्या शॉवरमुळे हिवाळ्याशी संबंधित त्वचेच्या समस्या, जसे की कोरडेपणा, खाज सुटणे किंवा एक्झिमा आणि सोरायसिससारख्या समस्यांनी परिस्थिती बिघडू शकते. संवेदनशील किंवा

आधीच कोरडी त्वचा असलेल्यांनी हिवाळ्यात थंड पाणी पिणे टाळावे, कारण त्यामुळे त्वचेची आर्द्रता टिकवून ठेवण्याची क्षमता बिघडू शकते. थंडीमुळे हायपोथर्मिया होऊ शकतो किंवा धसनाच्या समस्या वाढू शकतात, विशेषतः दमा असलेल्यांसाठी.

हिवाळ्यात अंघोळ करण्यासाठी पाण्याचे तापमान काय असावे? आरोग्यतज्ज्ञ ईशा लाल यांच्या मते, बहुतेक लोकांसाठी, कोमट पाणी हिवाळ्यात आदर्श असते, कारण ते स्नायूंना आराम देण्यासाठी. तुम्हाला रक्ताभिसरण सुधरवायचं असेल तर थंड पाण्याने अंघोळ करा. ईशा लाल यांनी असेही सांगितले की हिवाळ्यात थंड पाण्याने अंघोळ करणे फायदेशीर ठरू शकते.

दररोज भिजवलेले मूग खाणं आरोग्यासाठी घातक? मग तज्ज्ञ काय सांगतात

आरोग्य उत्तम ठेवण्यासाठी अनेक पोषण प्रेमी नेहमीच सुपरफूडच्या शोधात असतात. अशीच एक गोष्ट म्हणजे मूग डाळ, हे कडधान्य तुमच्या आरोग्यामध्ये चांगले परिवर्तन करू शकते. परंतु दररोज मूग डाळ खाल्ल्यास आरोग्यासाठी ते फायदेशीर ठरेल का?

चेन्नई येथील, द क्लेफ्ट अँड क्रॅनिओफेशियल सेंटर आणि श्री बालाजी मेडिकल कॉलेज आणि हॉस्पिटलमध्ये नॉंदणीकृत आहारतज्ज्ञ दीपलक्ष्मी म्हणाल्या की, भिजवलेले मूग रोज खाल्ल्याने अनेक

फायदे होतात. हे भरपूर पोषक तत्वांनी युक्त आहे जे पचनास मदत करते, रोगप्रतिकारक कार्यास समर्थन देते आणि संपूर्ण आरोग्य सुधारते, मूगात लोह, मॅग्नेशियम, तांबे, पोटॅशियम यासारखे आवश्यक पोषक घटक असतात आणि त्यात बी जीवनसत्त्वे बी, ए, सी आणि भरपूर फायबर असतात. दीपलक्ष्मीच्या म्हणण्यानुसार, भिजवलेली मूग ही प्रथिने आणि फायबरचा चांगला स्रोत आहे जे वजन कमी करण्यास मदत करते आणि पचनास मदत करते. मूग भिजवल्याने

उपस्थित असलेले फायटिक ऍसिड तुटते आणि लोह, जस्त आणि कॅल्शियम सारख्या पोषक तत्वांचे चांगले शोषण होते. त्यात ग्लायसेमिक इंडेक्स कमी आहे आणि मधुमेह असलेल्या लोकांसाठी चांगला नाश्ता आहे, त्या म्हणाल्या.

भिजवलेले मूग देखील कमी कॅलरी असते, कोलेस्ट्रॉल कमी करण्यास मदत करते आणि हृदयाच्या आरोग्यास देखील प्रोत्साहन देते. त्यात अँटीऑक्सिडंट्स आणि व्हिटॅमिन ए, व्हिटॅमिन सी, व्हिटॅमिन ई सारखे पोषक घटक असतात, जे रोगप्रतिकारक शक्तीला प्रोत्साहन देतात.

तुम्ही दररोज किती मूग खाऊ शकता?

एखाद्या व्यक्तीच्या क्रियाकलाप आणि आवश्यकतांवर आधारित हे बदलू शकते, दीपलक्ष्मी यांनी सांगितले की, एक व्यक्ती दिवसातून अर्धा कप भिजवलेले मूग खाऊ शकते. परंतु, त्यांनी खबरदारी म्हणून सांगितले की, जास्त प्रमाणात सेवन केल्याने पोट फुगू शकते किंवा पाचक समस्या उद्भवू शकतात आणि यूरिक ऍसिड तयार होण्याचा धोका वाढू शकतो. म्हणून, त्यांनी सावधगिरी बाळगण्यास सांगून मूगाचे मर्यादित प्रमाणात सेवन करण्यास सांगितले.

हिवाळ्यात कमी वर्कआउट करून आरोग्यास कसा फायदा मिळू शकतो? जाणून घ्या, तज्ज्ञ काय सांगतात.

हिवाळ्यात अंधेरणातून बाहेर पडण्याची इच्छा होत नाही. अशा वेळी व्यायामाकडे अनेकदा दुर्लक्ष होते; पण निरोगी जीवनशैली राखण्यासाठी व्यायामाचे महत्त्व समजून घेणे खूप आवश्यक आहे. पायी चालण्यापासून सुरुवात करणे फायद्याचे ठरू शकते. आज आपण याविषयी सविस्तर जाणून घेणार आहोत.

हिवाळ्यात थंड वातावरणामुळे आणखील आळस येतो; पण त्याचबरोबर घामसुद्धा कमी येतो. ज्यामुळे वजन कमी होण्याची प्रक्रिया मंदावते.

'फिट'चे सह-संस्थापक व संचालक बाळकृष्ण रेड्डी दुबेडी सांगतात. त्यामुळे हिवाळ्यात फिटनेसवर कठीण परिश्रम घेणे महत्त्वाचे आहे.

मुख्य ट्रॅक-फील्ड प्रशिक्षक, मध्य रेल्वे आणि स्केचर्स गो रन क्लब, मुंबईचे मुख्य प्रशिक्षक मेल्विन क्रॅस्टो सांगतात, काही अभ्यासानुसार दिवसाला ७,००० ते १०,००० पावले चालावे. कारण- त्यामुळे हृदय व रक्तवाहिन्यांशी संबंधित आरोग्य सुधारण्यास मदत होते. तसेच स्मृतिभ्रंश आणि कर्करोगाचा धोका कमी होतो. क्रॅस्टो पुढे सांगतात, दररोज १०,००० पावले चालण्याची क्रेझ फिटनेसप्रिय लोकांमध्ये दिसून येते; पण तुम्ही त्यापेक्षा कमी पावले चालूनसुद्धा आरोग्याचे फायदे मिळू शकता. या व्यायामांमध्ये ४५ मिनिटे वेगाने चालणे, व्यायाम करणे, स्ट्रेंथ ट्रेनिंग करणे किंवा नियमित योगा करणे यांसारख्या घरगुती वर्कआउटचा समावेश करू

शकता. क्रॅस्टो सांगतात, पुरेशी शारीरिक हालचाल फक्त हिवाळ्यात जाणवणाऱ्या शारीरिक आव्हानांचाच सामना करण्यास मदत करीत नाही, तर आतडेसुद्धा निरोगी ठेवण्यास मदत करते.

बाळकृष्ण रेड्डी दुबेडी यांनी सांगितलेले काही महत्त्वाचे वर्कआउट्स खालीलप्रमाणे :

वॉर्म-अप आणि स्ट्रेचिंग हिवाळा असो वा कोणताही ऋतू व्यायाम करण्यापूर्वी वॉर्म-अप करणे महत्त्वाचे आहे; पण हिवाळ्यात वॉर्म-अप करण्याची आवश्यक जास्त भासते. थंड हवामानात व्यायाम केल्याने शरीर दुखणे, हाडांशी संबंधित आजारांचा धोका वाढतो. वॉर्म-अप केल्याने रक्तप्रवाह नियंत्रण राहते आणि स्नायूंचे तापमान वाढल्याने स्नायूदुखीचा कोणताही त्रास होत नाही.

हिवाळ्यात घराबाहेर पडण्यापूर्वी तुम्ही घरी काही वॉर्म-अपयुक्त व्यायाम करू शकता, ज्यामुळे तुम्हाला जास्त थंडी जाणवणार नाही. घरात करता येईल असा व्यायाम १० मिनिटे वॉर्म-अप केल्यानंतर ट्रेडमिलचा वापर करून, एक मिनीट वेगाने चाला. त्यानंतर शून्यावर सेटिंग करून एक मिनीट विश्रांती घ्या. त्यानंतर दोन मिनिटे वेगाने चाला आणि त्यानंतर दोन मिनिटे विश्रांती घ्या, असे पाच मिनिटांपर्यंत करा. वेगाने चालणे चालण्यामुळे तुमच्या सांध्यावर ताण कमी पडतो आणि तुमच्या शरीराच्या खालच्या अवयवांचे स्नायू काम करतात. त्यामुळे हृदय व रक्तवाहिन्यांशी संबंधित आरोग्य सुधारते आणि हाडांचे आरोग्य निरोगी राहते.

शरीराच्या 'या' भागांमध्ये खाज किंवा जळजळ झाल्यास उद्भवू शकतात आरोग्यासंबंधित गंभीर समस्या, वेळीच व्हा सावध

वाढत्या वयानुसार शरीरात सतत काहीना काही बदल होत असतात. शरीरात होणाऱ्या बदलांकडे दुर्लक्ष न करता योग्य ती काळजी घेत जीवन जगणे आवश्यक आहे. शरीरामध्ये कोणताही आजार झाल्यानंतर सुरुवातीच्या दिवसांमध्ये काहीच लक्षणे दिसून येत नाहीत. मात्र कालांतराने हळूहळू आरोग्यासंबंधित अनेक समस्या जाणवण्यास सुरुवात होते. कोणताही आजार झाल्यानंतर सुरुवातीच्या दिवसांमध्ये थकवा जाणवणे, खाण्यापिण्याची इच्छा न होणे, आवाजात बदल, पोटात बदल, त्वचेचा रंग बदलणे, छातीत दुखणे किंवा दाब, झोपेचा त्रास, वजन वाढणे, पायांवर सूज येणे इत्यादी अनेक लक्षणे दिसू लागतात. मात्र या लक्षणांकडे काहीवेळा दुर्लक्ष केले जाते. असे केल्यामुळे शरीरात झालेला आजार वाढण्याची शक्यता असते. त्यामुळे योग्य वेळी लक्ष देऊन आरोग्याची नीट काळजी घ्यावी.

शरीरात बदल होऊ लागल्यानंतर प्रामुख्याने जाणवू लागणारी समस्या म्हणजे अंगाला खाज येणे. अंगाला खाज येऊ लागल्यानंतर अनेकदा दुर्लक्ष केले जाते. पण असे न करता डॉक्टरांच्या सल्ल्याने योग्य ते औषध उपचार करावे. शरीराच्या ठराविक भागांमध्ये सतत खाज येण्यास सुरुवात झाल्यानंतर योग्य वेळी लक्ष देऊन मोठे आजारांपासून शरीराचं बचाव करावा. त्यामुळे आज आम्ही तुम्हाला शरीराच्या कोणत्या अवयवांवर खाज आल्यानंतर दुर्लक्ष करू नये, याबद्दल सांगणार आहोत. चला तर जाणून घेऊया.

पोटाला खाज येणे:

अनेकदा पोटाला खाज आल्यानंतर काही लोक दुर्लक्ष करतात. मात्र असे केल्यामुळे आरोग्य आणखीन बिघडण्याची शक्यता असते. पोटाला खाज आल्यानंतर यकृत किंवा पित्त मूत्राशयाशी संबंधित आजार असण्याची शक्यता असते. हिचिटायटीस, पित्ताशयातील खडे किंवा इतर यकृत रोगांमुळे पोटार खाज येते. पोटार खाज येण्यास सुरुवात झाल्यानंतर डॉक्टरांच्या सल्ल्याने योग्य ते औषध उपचार करावे. हात आणि पायांना खाज येणे:

हात पायांना खाज येणे हे त्वचेसंबंधित समस्यांचे लक्षण असू शकते. बुरशीजन्य संसर्ग झाल्यानंतर हातापायांच्या बोटाना आणि त्वचेवर खाज येऊ लागते. त्वचेवर खाज आल्यानंतर सूज, चिडचिड किंवा लालसरपणा ही लक्षणे दिसू लागतात. त्वचेसंबंधित कोणत्याही समस्या उद्भवू लागल्यास डॉक्टरांच्या सल्ल्याने औषध उपचार करावे. त्वचेला खाज येणे: त्वचेला खाज येणे हे जळजळ, एलर्जी किंवा एक्झिमा, सोरायसिस इत्यादी गंभीर आजारांचे लक्षण असण्याची शक्यता असते.

वाढलेले वजन कमी करण्यासाठी घरी बनवा चविष्ट मुगाच्या डाळीचे सूप, पोटावरील चरबी होईल कमी

वाढलेले वजन कमी करण्यासाठी महिला सतत काहीना काही करत असतात. वजन वाढल्यानंतर लडवणगा, पोटावर आणि शरीराच्या इतर अंग्यांना अतिरिक्त चरबी वाढू लागते. पोटावर चरबी वाढल्यानंतर स्टॅलिश कपडे घालण्याची इच्छा होत नाही. तसेच वजन वाढल्यानंतर उच्च रक्तदाब, मधुमेह, कोलेस्ट्रॉल इत्यादी गंभीर आजार वाढण्याची शक्यता असते. त्यामुळे आहारात बदल करून वाढलेले वजन कमी करावे. वजन कमी करण्यासाठी आहारात हाय प्रोटीनयुक्त पदार्थांचे सेवन करावे. ज्यामुळे दीर्घकाल पोट भरलेले राहते आणि लवकर भूक लागत नाही. आज आम्ही तुम्हाला वाढलेले वजन आणि लडवणगा कमी करण्यासाठी मिश्र डाळीचे सूप बनवण्याची सोपी रेसिपी सांगणार आहोत. चला तर जाणून घेऊया सूप बनवण्याची सोपी रेसिपी.

साहित्य: मुगाची डाळ गाजर काळीमिरी पावडर मीठ कांदा लसूण भाज्यांचे उकडलेले पाणी जिरे नवनवीन रसिपीसाठी इथे क्लिक करा

कृती: डाळीचे सूप बनवण्यासाठी सर्वप्रथम, मुगाची डाळ स्वच्छ धुवून काही वेळ पाण्यात भिजत ठेवा. त्यानंतर कढईमध्ये तेल टाकून

व्यवस्थित मिक्स करून घ्या. तयार आहे सोप्या पद्धतीमध्ये बनवलेले मुगाच्या डाळीचे सूप. प्रोटीन सूप पिण्याचे फायदे: थंडीच्या दिवसांमध्ये सूप प्यायल्यामुळे आरोग्याला अनेक

गरम करून घ्या. गरम तेलात जिरे आणि लसूण टाकून व्यवस्थित भाजा. नंतर त्यात बारीक चिरून घेतलेला कांदा, गाजरचे तुकडे आणि चवीनुसार मीठ घालून व्यवस्थित शिजवून घ्या.

नंतर त्यात मुगाची डाळ टाकून वरून उकडवून घेतलेल्या भाज्यांचे पाणी घालून ३० मिनिटं मंद आचेवर गॅस ठेवून सूप उकडवून घ्या. सूपला उकळी आल्यानंतर त्यात काळीमिरी पावडर टाकून

फायदे होतात. शरीरात निर्माण झालेली थंडी कमी करण्यासाठी गरमागरम सूप प्यावे. यामुळे शरीराला ऊब मिळते. आहारात डाळीचे सेवन केल्यामुळे वाढलेले वजन कमी होण्यास मदत होईल. तसेच शरीरात असलेले प्रोटीन भूक नियंत्रण ठेवण्यासाठी मदत करतात. हाय प्रोटीनचे सेवन केल्यामुळे मसलस मास रिटेंशन आणि मेटाबॉलिज्मला नियंत्रण राहते. ज्यामुळे वाढलेले वजन कमी होण्यास मदत होते.

पीकविमा कंपनीचे वेळ काढूपणा धोरण तक्रारी करणाऱ्या शेतकऱ्यांकडे दुर्लक्ष

किनवट/शेख शौकत :-किनवट तालुक्यात खरीप हंगाम २०२४-२५ मध्ये नैसर्गिक आपत्ती ओढावली, त्यात शेती पिकांचे नुकसान झाले होते. उत्पादनात झालेली घट शेतकऱ्यांचे झालेले नुकसान भरून काढण्यासाठी शेतकरी प्रधानमंत्री फसल विमा योजनेअंतर्गत पीकविमा काढतात. पण २०२४-२५ शेतकऱ्यांनी पीकविमा काढूनही कोणाला कमी मिळाला तर कोणाला मिळालाच नाही? अशा शेतकऱ्यांनी तालुका कृषी अधिकारी यांच्याकडे तक्रारी केल्या. पण अजूनही त्या तक्रारीचे निरसन झालेले विमा कंपनी वेळकाढूपणा तर करत नाही ना? अशी शंका शेतकरी घेत आहेत. किनवट तालुक्यात २०२४-२५ च्या खरीप हंगामात नैसर्गिक आपत्ती ओढावून शेतकऱ्यांच्या उत्पादनात मोठी घट झाल्याने शेतकऱ्यांनी पूर्वीच पीकविमा काढला होता. उत्पादनात घट झाल्यामुळे शेतकऱ्यांचे नुकसान भरून काढण्यासाठी पीकविमा काढणाऱ्या शेतकऱ्यांना नुकसानभरपाई मिळण्याची अपेक्षा होती. पण भरपाई मिळाली नाही.

६ हजार ८७० शेतकऱ्यांनी केली होती तक्रार
पीकविमा कंपनी शेतकऱ्यांचे भले करत नसून शेतकऱ्यांच्या मुळावर उठली, असे संतप्त भाषेत शेतकरी बोलू लागले आहेत. याही वर्षी उत्पन्नात मोठी घट झाली आहे. तक्रारी होऊनही पीकविमा कंपनी बघायला तयार नसल्याचे शेतकरी बोलू लागले आहेत. त्यामुळे वेळीच ६ हजार ८७० पीकविमा काढणाऱ्या शेतकऱ्यांच्या तक्रारीचे निरसन करेल का? असा प्रश्न उपस्थित केला जात आहे.

याबाबत तालुका कृषी अधिकारी बी. बी. मुंडे यांना विचारले असता पीकविमाची नुकसानभरपाई कमी व न मिळालेल्या ६ हजार ८७० शेतकऱ्यांनी तक्रारी केल्या आहेत. त्या तक्रार निवारण समितीकडे पाठवल्या असल्याचे त्यांनी सांगितले.

म्हणून तालुक्यातील ६ हजार ८७० नुकसानभरपाई कमी मिळाली, मिळालीच नाही म्हणून किनवटच्या तालुका कृषी अधिकारी कार्यालयात तक्रारी केल्या. त्या तक्रारी जिल्हा अधीक्षक कृषी अधिकारी यांच्याकडे पाठवल्या, त्यानुसार जिल्हाधिकारी नांदेड यांच्या मार्गदर्शनाखाली जिल्हास्तरीय पीकविमा तक्रार निवारण समितीने पीकविमा कंपनीला तक्रारीचे निवारण योग्य पद्धतीने करा असे कळवले. मात्र पीकविमा कंपनीने फारसे गांभीर्याने घेतले नाही, त्यामुळे तक्रारी करणाऱ्या ६ हजार ८७० शेतकऱ्यांचे अजूनही निरसन झालेले नाही. तसेच नुकसानभरपाई मिळाली नाही. पीकविमा कंपनी वेळकाढूपणा तर करत नाही ना? असा आरोप पीकविमा काढणारे शेतकरी करीत आहेत.

आदिवासी भागातील गोर-गरीब रुग्णांसाठी हे महाआरोग्य शिबिर वरदानच -सहायक जिल्हाधिकारी तथा प्रकल्प अधिकारी कावली मेघना (भाप्रसे)

किनवट/शेख शौकत :-आपल्या समस्या व्याधी घेऊन देवरुपी डॉक्टरांकडे या शिबिरात आपण आलो आहोत. तेव्हा व्यवस्थित तपासणी करून घ्या डॉक्टरांना सहकार्य करा. आदिवासी भागातील गोर-गरीब रुग्णांसाठी हे महाआरोग्य शिबिर वरदान आहे. असे प्रतिपादन सहायक जिल्हाधिकारी तथा प्रकल्प अधिकारी कावली मेघना (भाप्रसे) यांनी केले. येथील उपजिल्हा रुग्णालयात महाराष्ट्र शासनाच्या आरोग्य विभागाच्या वतीने राष्ट्रीय आरोग्य अभियान अंतर्गत आदिवासी भागातील भय व मोफत वैद्यकीय व दंतचिकित्सा शस्त्रक्रिया महाआरोग्य शिबिराचे आयोजन करण्यात आले होते. या शिबिराच्या उद्घाटन प्रसंगी मार्गदर्शन करताना त्या बोलत होत्या. यावेळी जिल्हा शल्य चिकित्सक डॉ. नीळकंठ भोसीकर, निवासी वैद्यकीय अधिकारी डॉ. राजाभाऊ बुट्टे, डॉ. साखरे, डॉ. अंजली पाटील, रुग्ण कल्याण समितीचे सदस्य पत्रकार गोकुळ भवरे, अखिल खान अखिल भारतीय मराठी पत्रकार परिषदेचे तालुकाध्यक्ष प्रमोद पोहरकर, ग्रामपंचायत सदस्य संजय सिडाम आदींची मंचावर उपस्थिती होती. प्रांभी मान्यवरांच्या हस्ते दीप प्रचलन व धन्वंतरी पूजन झाल्यानंतर विविध स्टॉलचे फीत कापून उद्घाटन करण्यात आले. उत्तम कानिंदे यांनी कार्यक्रमाला सुरुवात केली. तालुका आरोग्य

अधिकारी डॉ. गायकवाड यांनी आभार मानले. याप्रसंगी मार्गदर्शन करताना जिल्हा शल्य चिकित्सक डॉ. नीळकंठ भोसीकर असे म्हणाले की, मी कधी पंढरीच्या वारीला गेलो नाही, परंतु या महारोग्य शिबीरासाठी मी तयारतेने येतो. गोर गरीब रुग्णांच्या कल्याणासाठी असलेलं हे शिबीरच माझ्यासाठी पंढरीची वारी आहे. जिल्हा मुख्यालयापासून दिडशे किमी अंतरावर असलेला हा तालुका आहे. त्यामुळे इकडे माझं विशेष लक्ष आहे. आम्ही येथे अधिकच्या आरोग्य सुविधा नवनवीन यंत्रांच्या माध्यमातून पुरविल्या आहेत. वैद्यकीय अधिकार डॉ. दत्ता केंद्रे यांच्या नेतृत्वात येथील वैद्यकीय अधिकारी चांगल्या सुविधा देत आहेत. तसेच डॉ. मनोज घडसिंग, डॉ. सुनंदा भालेराव हे येथे डायलिसिस युनिट, २ डी डॉप्लर तपासणी यंत्र याचा पुरेपूर लाभ रुग्णांना देत आहेत त्याबद्दल त्यांचे अभिनंदन करतो, असेही गौरवोद्गार त्यांनी काढले. शिबिराच्या यशस्वीतेसाठी वैद्यकीय अधिकार डॉ. दत्ता केंद्रे यांच्या मार्गदर्शनाखाली डॉ. सुनंदा भालेराव, डॉ. एहसान जुबेरी, डॉ. मनोज घडसिंग, डॉ. व्ही. टी. साठे, डॉ. स्वाती केंद्रे, डॉ. गुंटापेळीवार, डॉ. गायकवाड, डॉ. अश्विन, डॉ. राठोड, डॉ. ओव्हेळ आदींसह, परिचारिका सर्व वैद्यकीय कर्मचारी वृंद परिश्रम घेत आहेत.

नागरिकांनी आपल्या मानवी हक्काबाबत जागरूक राहावे - डॉ. यशवंत वळवी

लातूर :- आपल्याला सन्मानाचे जीवन जगावयाचे असल्यास नागरिकांनी आपल्या मानवी हक्काबाबत जागरूक असले पाहिजे, असे प्रतिपादन येथील महात्मा बसवेश्वर महाविद्यालयातील राज्यशास्त्र विभागप्रमुख डॉ. यशवंत वळवी यांनी केले. महात्मा बसवेश्वर महाविद्यालयातील राष्ट्रीय सेवा योजना, व्यक्तिमत्त्व विकास व स्पर्धा परीक्षा केंद्र यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित मानवी हक्क दिनानिमित्त प्रमुख पाहुणे म्हणून बोलत होते. या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्रभारी प्राचार्य डॉ. संजय गवई हे होते, तर विचारपीठावर कनिष्ठ महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य प्रा. संजय पवार, राष्ट्रीय सेवा योजना कार्यक्रम अधिकारी डॉ. रत्नाकर बेडगे, डॉ. मनोहर चपळे, प्रा. किसनाथ कुडके, प्रा. डॉ. अश्विनी रोडे, कार्यालयप्रमुख नामदेव बेंदरगे आदींची उपस्थिती होती. कार्यक्रमाच्या प्रारंभी जगतज्योती बसवेश्वरांच्या प्रतिमेचे पूजन पुढे बोलताना डॉ. वळवी म्हणाले की, भारतीय संविधानात स्वातंत्र्य, समता न्याय, बंधुता, मानवता, धर्मनिरपेक्षता या मूल्यांसोबतच हक्क आणि अधिकार याविषयी तरतुदी केल्या आहेत. संविधानाने माणसाला माणूस म्हणून जगण्याचे संपूर्ण अधिकार दिले आहेत, तरीही समाज जीवनामध्ये नेहमी हक्कांची पायमल्ली होताना दिसत असते. कामगार, महिला, बालक, अंध-अपंग, ज्येष्ठ नागरिक, मागासवर्गीय, दलित हे नेहमी हक्कापासून वंचित असतात. होणाऱ्या अन्याय अत्याचाराचा विरोध केल्याशिवाय हक्क कोणालाही प्राप्त होत नाहीत जगभरात संघर्षातूनच माणसाला हक्क प्राप्त झाले आहेत. लोकशाहीच्या समृद्धीसाठी नागरिकांना हक्क बहाल करणे गरजेचे आहे असेही ते म्हणाले. अध्यक्षीय समारोपात प्रभारी प्राचार्य डॉ. संजय गवई म्हणाले की,

मानवाला निसर्गतः जीवन जगण्याचा अधिकार निसर्गानेच बहाल केला आहे. संविधानाने लेखन, भाषण स्वातंत्र्य, गुलामगिरीतून मुक्तता, कोर्ट सुनावणीचे अधिकार धार्मिक, वैचारिक स्वातंत्र्य भारतीय नागरिकांना बहाल केला आहे. सजग नागरिकांनी आपल्या हक्क, अधिकाराचा कर्तव्याची जाणीव ठेवून विधायक उपयोग केल्यास लोकशाहीला बळकटी प्राप्त होईल असे ते म्हणाले. या कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक रासेयो कार्यक्रमाधिकारी डॉ. रत्नाकर बेडगे यांनी केले, सूत्रसंचालन प्रा. किसनाथ कुडके यांनी केले तर आभार डॉ. अश्विनी रोडे यांनी मानले. कार्यक्रमाच्या यशस्वीकरिता प्रा. विश्वनाथ स्वामी, प्रा. रवींद्र सोनवणे प्रा. रवींद्र सुरवसे, प्रा.विष्णू ततापुरे, आनंद खोपे आणि राजाभाऊ बोडके आदींनी परिश्रम घेतले या कार्यक्रमाला विद्यार्थी विद्यार्थिनी मोठ्या संख्येने उपस्थित होत्या.

राष्ट्रीय आयएसीडीई परिषदेत एमआयडीएसआर दंत महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना चार पारितोषिके कार्यकारी संचालक डॉ. हनुमंत कराड यांच्या हस्ते विद्यार्थ्यांचा सत्कार

लातूर / प्रतिनिधी :- इंडियन असोसिएशन ऑफ कॅन्डिडेटिव्ह डेंटिस्ट्री एंड एंडोडॉन्टिक्स, मुंबई या संघटनेच्या वतीने मुंबई येथे घेण्यात आलेल्या '३५ आयएसीडीई २०२४' राष्ट्रीय परिषदेत लातूर येथील एमआयडीएसआर दंत महाविद्यालयातील कॅन्डिडेटिव्ह डेंटिस्ट्री आणि एंडोडॉन्टिक्स विभागातील एम. डी. एस. पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाच्या विद्यार्थ्यांनी सादर केलेल्या पेपर, पोस्टर व टेबल क्लिनिकस या सादरीकरणास अनुक्रमे प्रथम, द्वितीय अशी चार पारितोषिके मिळाली आहेत. या यशाबद्दल एमआयडीएसआर दंत महाविद्यालयाचे कार्यकारी संचालक डॉ. हनुमंत कराड यांच्या हस्ते विजेत्या यशस्वी विद्यार्थ्यांना प्रशस्तीपत्र भेट देऊन सत्कार - सन्मान करण्यात आला. यावेळी विभाग प्रमुख डॉ. अमोल बडगिरे, डॉ. माधुरी अग्रवाल, डॉ. अभिषेक बादाडे, डॉ. अजित शिंदे हे उपस्थित होते. मुंबई येथील जिओ कन्व्हेंशन सेंटर येथे दि. २८ ते ३० नोव्हेंबर या कालावधीत झालेल्या राष्ट्रीय परिषदेत एमआयडीएसआर दंत महाविद्यालयातील एम. डी. एस. (कॅन्डिडेटिव्ह डेंटिस्ट्री व एंडोडॉन्टिक्स) या अभ्यासक्रमाचा तृतीय वर्षातील विद्यार्थी डॉ. आदित्य मुचेवाड व डॉ. शुभम गलाले यांनी 'एक्स्ट्राफायब्रिलर डिमिनेरलायझेशन' या विषयावरील टेबल क्लिनिक सादरीकरणास द्वितीय पारितोषिक मिळाले आहे. तसेच द्वितीय वर्षातील विद्यार्थी डॉ. ऋतुजा कलंत्री यांनी 'कॅम्पल डिप्लेकेशन ऑफ प्रिमोले' या विषयावर सादर केलेल्या पेपर सादरीकरणास प्रथम पारितोषिक मिळवले आहे. त्याचबरोबर डॉ. सुरज मालु यांच्या 'ट्रुथपेस्ट टॅबलेट' या विषयावरील पेपर सादरीकरणास द्वितीय पारितोषिक तर प्रथम वर्षातील डॉ. अजय काबरा यांच्या

डॉ. रामचंद्र कबीर, डॉ. अनिता काळे, डॉ. माधुरी अग्रवाल, डॉ. प्रविण ढोरे, डॉ. अभिषेक बादाडे, डॉ. अजित शिंदे, डॉ. मधुरा सर्जे, डॉ. पुजा नखाते, डॉ. प्रियंका निला यांचे मार्गदर्शन लाभले. यशस्वी संशोधक विद्यार्थ्यांचे प्राचार्य डॉ. सुरेश कांगणे, उप प्राचार्य डॉ. यतीशकुमार जोशी यांच्यासह एमआयडीएसआर दंत महाविद्यालयातील शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचारी व विद्यार्थ्यांकडून अभिनंदन होत आहे.

भीषण अपघातात कारेपूरच्या चौघांचा दुर्दैवी मृत्यू आ. रमेशआप्पा कराड यांच्याकडून सांत्वन

लातूर दि. १०- अंबाजोगाई शहरापासून जवळ असलेल्या वाघाळा पाटी जवळ आज मंगळवारी सकाळी कार आणि ट्रकचा भीषण अपघात झाला. या अपघातात रेणापूर तालुक्यातील मौजे कारेपूर येथील चौघांचा दुर्दैवी मृत्यू झाला असून घटनेची माहिती कळताच लातूर ग्रामीणचे आ. रमेशआप्पा कराड यांनी तातडीने अंबाजोगाई येथील रुग्णालय प्रशासनाशी संपर्क साधून माहिती जाणून घेतली औषध उपचाराच्या अनुषंगाने सूचना केल्या व मयताच्या नातेवाईकांचे सांत्वन केले. रेणापूर तालुक्यातील मौजे कारेपूर येथील बालाजी माने, दिपक सावरे, कृतवीक गायकवाड, फारुक शेख, शेख मुबारक शेख अजीम हे सहाजण मांजरसुंबा येथे काल सोमवारी एका कारने मित्राकडे गेले होते. रात्री धांबून आज मंगळवारी सकाळी सहा वाजता गावाकडे परत येत असताना अंबाजोगाई कारखाना नजीक वाघाळा पाटीजवळ कारचा आणि ट्रकचा भीषण अपघात झाला या अपघातात जागेवर दोघांचा मृत्यू झाला तर उर्वरित चौघांना अंबाजोगाईच्या स्वाराती रुग्णालयात उपचारासाठी दाखल करण्यात आले. त्यापैकी दोघांची प्रकृती चिंताजनक असल्याने

उपचारादरम्यान त्यांचा मृत्यू झाला. तर शेख मुबारक आणि शेख अजीम या दोन जखमींना लातूरला पाठवण्यात आले आहे.

दुर्दैवी मृत्यूमुळे कारेपूर आणि परिसरात हळहळ होत आहे.

कावलदरा परिसरात बिबट्या आढळल्याने खळबळ

धाराशिव : तालुक्यातील कावलदरा राष्ट्रीय महामार्गाजवळ चार चाकी गाडी समोरून बिबट्या निघून गेल्याची घटना मंगळवारी सायंकाळी पावणे सात वाजण्याच्या सुमारास आढळून आली. यामुळे परिसरात भीतीचे वातावरण निर्माण झाले असून याबाबत वन विभागाचे अधिकारी कर्मचारी घटनास्थळी रात्री उशिरा रवाना झाले आहेत. त्यामुळे परिसरातील शेतकरी तसेच गावातील रहिवासी यांनी सावध राहावे असे आवाहन वन विभागाच्या वतीने करण्यात आले आहे याबाबत अधिक माहिती अशी की धाराशिव जिल्ह्यात अनेक ठिकाणी बिबट्या आढळून येत आहे तसेच अनेक शेतकऱ्यांची जनावरे व वासरे या बिबट्यांने फाडल्याच्या घटना घडली आहे त्यामुळे शेतकऱ्यांमध्ये भीतीचे वातावरण आहे. हे त्यातच मंगळवारी दिनांक १० डिसेंबर रोजी सायंकाळी पावणे सात वाजण्याच्या सुमारास धाराशिव तालुक्यातील बावी कावलदरा या राष्ट्रीय महामार्ग जवळ एका चार चाकी गाडी समोरून हा बिबट्या पसार झाला राष्ट्रवादीचे प्रदेशाध्यक्ष सुरेश बिराजदार यांच्यासह त्यांच्या सहकाऱ्यांनी हा बिबट्या पाहिला. त्यामुळे हे बातमी वाऱ्यासारखे सर्वत्र पसरली वन विभागासही खबर देण्यात आली.

